

Peter Christian Kämpfer

**Programma In Festo Nativitatis Iesv Christi, Qvo Rector Academiae
Rostochiensis, M. Petrus Christianus Kämpfer, ... De Tempore Adventus Messiae,
Ex Qvibvsdam V. T. Vaticiniis Indicato, Breviter Disserens, Cives Academicos ...
Festi Nativitatis Christi Celebrationem Pro Officii Ratione Omni Studio Cohortatur**

Rostochii: Typis Ioannis Iacobi Adleri, [1747?]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1004034407>

Druck Freier Zugang

T. 512.

—
1747 Weihn.

~~A-1256.~~ 294.

M. 1747

PROGRAMMA
IN FESTO
NATIVITATIS IESV CHRISTI,

RV0
RECTOR ACADEMIÆ ROSTOCHIENSIS,

M. PETRVS CHRISTIANVS
Kämpfer,

METAPHYSICES PROFESSOR PVBLICVS ORDINARIVS, ET AD
ÆDEM MARIÆ ECCLESIASTES,

DE

TEMPORE ADVENTVS
MESSIÆ, EX QVIBVSDAM
V. T. VATICINIIS INDICATO,

BREVITER DISSERENS,

CIVES ACADEMICOS O. O. HONORATI

AD PIAM DEOQVE DEVOTAM

FESTI NATIVITATIS CHRISTI CELEBRATIONEM

PRO OFFICII RATIONE

OMNI STUDIO COHORTATVR.

R O S T O C H I I,

TYPIS IOANNIS IACOBI ADLERI, ACADEMIÆ TYPOGRAPHI.

M 1259 294

Vigiliis hisce sacris, quibus Ecclesia Christiana
 Saluatoris sui natiuitatem pie recolit, atque
 concelebrat: officii, quo iam fungor, Rectora-
 lis omnino est, diuinam illam & plane mirandam
 ἐνοσίχθων meditari! & Ciuibus Academiae O. O.
 Honoratissimis meditationem eiusdem serio commendare.
 Ea autem dum mihi sunt & cogitanda & scribenda, quae ad Fi-
 llii DEI ἐνοσίχθωνος honorem pertinent, non possum non fa-
 teri, me hac vice negotiorum multitudine quasi obrutum, &
 temporis angustia maxime esse coarctatum. Liceat itaque mihi
 quaedam V. T. oracula, tempus aduentus Christi indicantia, a-
 nimo & cogitatione quasi percurrere. Haec inter primum
 omnino locum tenet dictum Gen. XLIX. v. 10, cuius verba in
 fonte ita fluunt: **לֹא יִסּוּד שֵׁכֶט מִיְהוּדָה וּמַחֲקֵק מִבֵּן**
יִגְלִיו עַד כִּי־יָבֹא שִׁילָה וְלוֹ יִקָּהֵת עִמָּם:

Non recedet sceptrum à Iuda, & legislator ē medio
 pedum eius; vsque dum veniat Schilo & ei congrega-
 tio populorum.

Explicationem horum verborum multis esse inuolutam
 difficultatibus, nemo facile ignorabit. Temporis & paginae an-
 gu-

gustia mihi hac vice non permittit, vt in indagando huius ora-
culi diuini sensu multus sim. Ad illos itaque prouoco, qui in
explicando hoc dicto multum studii posuerunt. Horum lar-
gam omnino messem metere licet. Prae aliis autem in expli-
catione illius egregii quid praestitisse videntur AVGVSTVS
PFEIFFERVS in *Exercitatione de Schiloh, filio Jehudah*, quae sexta
est inter exercitationes *Dubiis eius Vexatis* adnexas p. 121. sqq.
& in *Dubiis Vexatis Scripturae Sacrae Centur. I. Loc. LXXX. p. 202.*
sqq. DANIEL WEIMARVS in *Vsu Accentuationis Biblicae Loco V.*
p. m. 67. sqq. & IOANNES FRANCISCVS BVDDEVS in *Histo-*
ria Ecclesiastica V. T. Period. I. Sect. III. ad §. XIV. p. m. 273. sqq.
Explicationem horum virorum si sequimur, facile cognosce-
mus, ex Iacobi vaticinio aduentum Messiae, inclinante ad interi-
tum republica Iudaeorum, fieri debuisse. Hoc vt eo clarius no-
bis pateat, notamus, I. ipsum Messiam voce שִׁלְיָה denotari.
De significatione huius vocis, etsi variae virorum doctorum sint
sententiae, praeferenda tamen videtur illorum, qui eam à ver-
bo שָׁלַח tranquillus, pacificus, prosper fuit, deriuant, vt vi hu-
ius deriuationis שִׁלְיָה idem sit ac tranquillator, pacificator &
quietis auctor, vel ex Esa. IX. v. 6. שֶׁר שָׁלוֹם Princeps pa-
cis. Celeberrimus quondam in Academia Argentoratensi The-
ologus, SEBASTIANVS SCHMIDIVS, in *Oratione Academica*
1654 habita vocis huius significationem graphice admodum ex-
primit. Digna sunt, quae hic citentur verba ex SEBASTIA-
NI SCHMIDII *Mysterio Gratiae Diuinae* p. 13. Quis est, inquit,
qui à patribus ab origine mundi victor & pacificator noster creditus est?
Nonne ille, de quo prima est facta promissio Iehovae, dicentis: Inimi-
citiā ponam inter te (serpentem) & mulierem, inter semen tuum &
semen eius: hoc conteret tibi caput tuum, & tu mordebis calcaneum
eius? Hic, hic ille est Schiloh, pacis nostrae reparator, qui inimicitias
pro nobis subiit & excercuit: qui contriuit hostis nostri caput, vt nos
ab hoste essemus liberi. Huc optime respicimus, in primis à B. LVTHE-
RO nostro admoniti. Est ille quoque, qui Gen. 12 & 22. promissus
est, vt auctor benedictionis inter omnes gentes. Quid enim est gentium
benedictio? nisi pax & tranquillitas. Pax cum DEO, cum quo re-
conciliati sunt etiam illi, qui in mundo sine DEO fuerant. Pax cum
Ecclesia DEI; cum qua soluto μετονομαζω quotquot à testamentis quon-

dam longinqui erant, & ab alienati ab Israel, coniuncti sunt. Haec
 vti officium Saluatoris nostri optime exprimunt, ita etiam non
 alium, quam Messiam voce משיח designari, argumentis haud
 obscuris euinci potest. Primo enim ex temporis indicatione
 hoc patet. Iacobus Patriarcha quippe praedixit, quae כחורית
 וימים i. e. in nouissimo dierum Gen. XLIX. v. 1. erant euen-
 tura; qua loquendi formula Messiae tempora plerumque signi-
 ficari solent, Esa. II. v. 2. Ebr. I. v. 1. 2. Deinde, si quis nega-
 ret, hoc vaticinium de Messia esse accipiendum, ille aut alium, in
 quem rectius hoc quadret, indicare, aut aliam interpretationem
 adferre deberet. Vtrumque quidem à nonnullis factum est,
 sed successu adeo infelici, vt, eos huic oraculo vim apertam fa-
 cere, adparuerit. Contra ea vero si haec de Messia, Iesu Naza-
 reno, explicentur, omnia rectissime sibi constant. Adest etiam
 praestantissimorum Iudaeorum consensus, qui diserte adfir-
 mant, hoc loco nomine משיח Messiam indicari. Maximum
 autem pondus his Iudaeorum testimoniis inesse, vel ex eo
 credimus, quod illa Iudaeorum causae prorsus aduersentur.
 Exhibet autem hac in causa eiusmodi praestantissimorum Iu-
 daeorum testimonia IO. CHRISTOPHORVS WAGENSEILIUS
 in peculiari dissertatione, quae in fasciculo V. *opusculorum ad hi-*
storiā & philologiam sacram spectantium recusa exstat p. 231. sqq.
 Notamus II. vocem שֶׁכֶּט Sceptum, hoc loco summum imperi-
 um denotare, quo sensu etiam hoc nomen alibi in Scriptura
 V. T. occurrit, vt ex Iudic. V. v. 14. Esa. XIV. v. 5. Ezech.
 XIX. v. 11. 14. patet. Obseruamus quoque per מַחֲקֵק legislatorem
 intelligi, adeoque eum indigitari, qui habeat potestatem le-
 ges non tantum ferendi, sed etiam latas leges interpretandi & se-
 cundum eas ius dicendi. Sensus itaque vaticinii Iacobi huc redit:
 Facultatem administrandi rempublicam & potestatem legislatori-
 am atque iudiciariam in tribu Iudae semper permanfuram, donec
 veniret Schiloh. Quod si vero Iudaeorum respublica penitus de-
 structa sit & dissipata, hoc fore signum, Messiam iam venisse. Sed
 obuenteret aliquis: Iam tempore Regis Zedekiae, vrbe sancta de-
 uastata, templo destructo, & Iudaeis cum Rege suo in captiuita-
 tem Babylonicam abductis, sceptum à Iuda fuit ablatum; hoc au-
 tem temporis spatium aduentui Messiae nondum fuit destina-
 tum

tum. Huic obiectioni respondemus verbis HIERONYMI KROMAYERI in *Theologia Positivo Polemica Art. III. Tb. I. p. 190.* ita pronunciantis : Distinguendum inter sceptri huius inclinationem & totalem ablationem. In captivitate Babylonica sceptrum quidem erat inclinatum, sed non prorsus ablatum, propterea quod etiam in ipsa captivitate Iudaei suos habuerint captivitatis Duces : in primis propter certissimam spem restitutionis per Prophetam Ierem. c. 29. v. 10. factam, quia Danielis exemplo cap. 9. v. 2. Iudaei captivi nimium quantum erigebantur. Ablatio vero, ut in vaticinio Iacobi sumitur, restitutionem omnem excludit. Reduces ex captivitate Iudaei, licet maiestatem non amplius habuerint, utpote Persis & Graecis tributarii facti, ex suo tamen populo Duces (ut Zorobabel Hagg. 2. Dux aliquoties dicitur) & ἀντιπρίαν tam in foro, quam rebus sacris habuerunt, donec etiam, Ducibus amissis, in Synedrio magno stricturis adhuc parvis emereret. Hoc ipso, quantum ad Adseffores de domo Davidis, per Herodem sublato, Messias, patribus in V. T. promissus, exhibebatur. Non itaque simultanea, sed successiva fuit ista sceptri ablatio. Iam vero per annos mille sexcentos sine omni spe restitutionis in exilio suo Iudaei vagantur, ut admodum scite Bernhardus illos vocaverit viuos apices, passionem Domini nobis repraesentantes. Mentem nostram hac in re bene etiam exprimunt, adeoque digna sunt, quae hic citentur, verba DAVIDIS HOLLAZII, qui in *Examine Theologico Acroamatico Part. III. Sect. I. Cap. III. Qu. 25. p. m. 99.* Conquassatum itaque est, inquit, sceptrum Iudaeae à Pompeio & Herode, fractum vero tandem non diu post Messiae aduentum, & plane sublatum à Vespasiano, qui urbem Hierosolimam solo aequavit. Quapropter funditus eversa Republica Iudaica validissime concludimus : Sceptrum à tribu Iudae iam dudum est ablatum. Ergo Messias iam pridem venit.

Progredior ad aliud quoddam V. T. vaticinium, in quo tempus aduentus Messiae in carnem indicatur. Hic autem mihi se obfert illustre illud Danielis vaticinium Dan. IX. v. 24. seqq. Explicationem huius loci maximis esse circumseptam difficultatibus, sacrarum litterarum interpretes magno consensu adfirmant ; ut itaque CALIXTVS in *Exp. 70. Hebd. Danielis* non sine fundamento pronunciauerit, hunc locum esse omnium difficillimum & obscurissimum, ut scopulus videri queat, quem nemo

mo eruditorum sine periculo praeteruehi potuerit. Hinc temeritatis cuiusdam non immerito accusarer, si ego, intra tam angustos temporis limites positus, enodationem hujus vaticinii, quod tot *δυσνόητα* complectitur, in me susciperem. Aequus lector mihi iam festinanti potius veniam dabit, si praecipuum huius vaticinii sensum exhibuero verbis Theologi etiam post fata celeberrimi, IOANNIS FRANCISCI BVDDEI, qui in *Institutionibus Theologiae Dogmaticae Lib. IV. Cap. II. ad §. XXVII. p. m. 804.* haec exhibet verba: „Septuaginta hebdomades decretae dicuntur super populum iudaicum, urbemque Hierosolimam ad *cohibendam praeuariicationem & obfignandum peccatum, & ad expiandam iniquitatem & adducendam iustitiam aeternam*; hoc est, septuaginta annorum hebdomades, seu annos 490 elapsuros, donec, circa finem huius interualli, venturus sit, qui hominum peccata suo sanguine sit expiaturus, quod Messiae esse constat; itemque ad *obfignandam visionem & prophetiam*, hoc est, ut oracula & vaticinia veteris testamenti per Messiae aduentum impleantur; quod clarius adhuc exprimit, dum addit: *ולסשה קרש קרש* „*ut ungatur sanctus sanctorum*, aut potius, *sanctitas sanctitatum*, hoc est, sanctissimus. Vbi quidem per *sanctitatem sanctitatum* seu *sanctissimum* ipse Messias omnium rectissime intelligitur, quod & ex Iudaeis agnoscit MENASSEH BEN ISRAEL de *termino vitae* p. 175. Dum porro septuaginta istae hebdomades paulo specialius determinantur, subiungitur: *scito ergo & animaduerte ab exitu sermonis, ut rursus aedificetur Ierusalem usque ad משיח נגיד* „*Messiam Ducem, sunt septem hebdomades &c.* Vbi iterum maximo pere falluntur, qui per Messiam Ducem aut Cyrum aut Zorobelem, vel alium quemdam indicari existimant, siquidem computatio septuaginta istarum hebdomadum nulla ratione sibi constat, nisi Messias, κατ' ἐξοχήν sic dictus, seu Iesus Nazareus intelligatur.“ Copiosiore huius vaticinii expositionem desiderans consulat ABRAHAMVM CALOVIVM in *Bibliis illustratis in h. l. p. 653. sqq.* nec non AVGVSTVM PFEIFFERV in *Dubiis Vexatis Centur. IV. Loc. LXX. p. 810. sqq.* Comparetur etiam GOTTFRIED HENSELS *Einleitung zu den Geheimnissen der ganzen heiligen Schrift* in h. l. pag. 960. sqq. & modo laudati IO. FRANC. BVDDEI *Histor. Eccles. V. T. Period. II. Sect. V.*

ad

ad §. X. p. m. 672. seqq. Ex illustri hoc vaticinio, quod euentu iam comprobatum esse, Scriptura N. T. tot confirmat testimoniis, iterum patet, Messiam iam dudum in carnem venisse.

Addo denique vaticinium illud, quod Hagg. II. v. 7. seqq. exstat. Ex iis, quae hoc loco leguntur, satis elucescit, Messiam eo venturum esse tempore, quo templum secundum adhuc staret: Et ob praesentiam Messiae gloriam templi posterioris maiorem fore gloria prioris templi, Hagg. II. v. 10. coll. v. 7. Externum splendorem templi secundi longe minorem fuisse templi Salomonei splendore in confesso est: unde etiam ex populo Iudaico seniores, qui primum templum conspexerant, amare fleuisse leguntur, quod gloria posterioris templi priori minime responderet, Efr III. v. 12. In primis Iudaei in vetustioribus litterarum monumentis tradunt, quod quinque res, quae fuerunt in primo sanctuario, in sanctuario templi secundi defuerint, videlicet ארון וכפורת וכרובים אש השמימה שכונה רוח וזוהרים וזוהרים hoc est, (vt mentem ipsorum latine exprimam) 1) Arca cum propitiatorio & Cherubim, 2) ignis coelitus delapsus, 3) praesentia maiestatis diuinae, 4) Spiritus Sanctus 5) Urim & Thummim. Comp. ABEN ESRA ad Exod. XXVIII v. 30. & R. DAVID KIMCHI in Hagg. I. v. 8. Licet itaque ornamenta quaedam externa in primo templo adfuerint, quibus templum secundum non fuit instructum: nihilo tamen fecius gloria posterioris templi praeferenda fuit magnificentiae templi prioris, quoniam in templo secundo Messias, Rex gloriae Pf. XXIV. v. 7. 8., ἀνταρροσώπως docuit, suamque maiestatem diuinam variis modis declarauit. Dum vero ex vaticinio Hagg. II. v. 8. 10. coll. Mal III. v. 1. manifestissime cognoscitur, Messiae praesentia atque gloria templum secundum illustrari debuisse, firmiter satis concluditur, Messiam iam dudum in carnem venisse, dum templum Hierosolymitanum secundum iam ante tot saecula cum insigni totius populi Iudaici commotione funditus est euersum, & quidem ita, vt nulla spes de reparando eodem relicta sit Matth. XXIII. v. 38.

Haec pro temporis & scopi ratione iam sufficient. Antequam vero scribendi finem facio Vos, Ciues Academiae O. O. Ho-

Honoratissimi, Suauissimi, omni, quo possum, studio cohortor, vt anniuersariam hanc celebritatem, qua Ecclesia Saluatoris nostri dulcissimi natiuitatem recolit, pio animorum motu transigatis.

Tu vero, IESV CHRISTE, Pacificator saluberrime, in cuius futuro aduentu adquieuerunt sancti Patriarchae, in Spiritu aduentum tuum videntes & in desiderio tui exultantes, qui Patriarcharum spem & Prophetarum vaticinia impleuisti, qui peregrinus in mundo factus es, vt nos coelestis ciuitatis municipes redderes. Da nobis omnibus, vt redeuntem natiuitatis tuae memoriam sic publica iteremus religione, quo fructus eiusdem saluberrimos vbertim consequamur, nostroque cultu Tibi vere placeamus. Supplices etiam Te veneramur, vt annum mox in euntem Ecclesiae, Reipublicae & nobis omnibus faustum, felicem & salutarem largiaris, & pro tua clementia efficias, vt cum veteris anni exuuiis veterem quoque hominem deponamus, vt in vera Deoque placente pietate crescamus, vt Te omnibus diebus vitae nostrae, & mortalitate hac deposita, in saeculorum saecula celebremus. Amen.

P. P. SVB SIGILLO RECTORALI ACADEMICO;
FER. I. NATIVITATIS CHRISTI, A. O. R. MDCCXLVII.

Haec pro temporis & scopi ratione iam sufficient
tequam vero scribendi finem facio Vos, Cives Academiae

